

## ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.  
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.  
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătinându-se înainte.

## INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr.  
a treia-oraă 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplace Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. se vënd la »Tipografia«, soc. pe acțiun  
Numeri singuratici à 20 bani se vënd la librăria G. Cârjan, Ploesti

## TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

## Lupta tinerimei academice din Oradea-mare.

## Deșteptarea Bihorului.

Sibiu, 28 Octomvrie n.

Par'că se reeditează într'o formă practică »zoriile Bihorului«, acea colecție de poezii, care dacă nu erau modele de stil, aveau un fond de sentiment nobil național. Și acum, ca și atunci tinerimea este vestelnică deșteptării, ce se face, încet, dar' sigur.

Semnele acestei frumoase redeştep-tări îi supără pe vechii noștri dușmani. De aceea au izbucnit așa de furios.

Dar' cauza lor e perdută, pen-tru-că e nedreaptă. Acusele suprem de grave ce au aruncat în fața tinerimei noastre se spulberă dela sine, neavând nici un temei.

Ce au făcut tinerii români? Au vorbit românește, au cântat și 'și-au petrecut românește, au cetit ziarele noastre și unii au și scris în ele. Atât și nimic mai mult.

Pentru atâta 'și-au făcut trădători de patrie!

Și »colegii« lor unșuri le-au exprimat disprețul, — dispreț care se refrânge asupra lor înșșiși — și au luat față cu ei rolul deositor de detectivi și agenți ai poliției.

Față cu procedura aceasta absolut nedeamnă de tineri, de civi academici, — tinerii noștri s'au purtat ca bărbații, cumpetași, dar' rezoluți, energici, dar' cu demnitate.

Și ei trebuie să învingă, ori-cum ar hotărî dl ministru, pentru-că jînata lor vrednică dovedește absoluta lor nevinovăție.

Un singur lucru trebuie să observe tinerii noștri: să fie solidari. Să-și amintească și să aibă în vedere cu-vântul poetului:

Un gând s'avam în numele  
Românului popor,  
Aprinși de-amorul gloriei  
Și-al patriei amor!

Și atunci vor trebui să învingă, și vor contribui astfel cu un nou act la opera de redeştep-tare a Bihorului.

Toată opinta publică constituită, nu numai cea românească, va fi cu ei!

## Jos cu masca!

Oradea-mare, 26 Oct. n.

Mai licărește în zarea depărtării o stea: speranța. Sperând vom fi mângâiați. Și sperăm că va veni ziua, când masca înșelătoare se va lua jos de pe fața aceluia, cari o poartă. Vor rămâne desvleșiți și se vor rușina, când vor trebui să stea în fața lumii cu obrazul demascat. Se va desvleși atunci minciuna.

Lumea va fi satisfăcută și va răsufila odată, după atâta înădușire. Cortina va căde și ei își vor fi sfârșit rolul pe această bină. Aplausele însă nu vor fi pentru ei. Să grăbim deci a delătura această mască: ea atîrnă numai de un fir.

Ei se laudă cu libertatea lor, cu toleranța lor față de popoarele asuprite — față de noi Români.

Libertatea s'a dus; a sburat peste țeri și mări, la alte popoare, cari nu știu nici nu își pot închipui, că există la sfârșitul veacului al XIX-lea mii de suflete, cari gem sub — »libertatea« maghiară.

Nu știu acele popoare scaldate în aerul recortor al libertății! De unde se știe? Când înșăși »legea« e o mască, când tot ce s'a scris a fost numai scris?

Toleranți? Ei isbesc în tot ce avem noi drag și sfânt: în școală, în biserică, în comora limbei. Noi să tăcem?...

Toleranți? când cu sete venează după victime, care au cutezat să se plângă tare, să le audă cei cu credință,

cu dragoste cătră Dumnezeu? Și cad jertfele, cad — »trădătorii de patrie«.

Nu! Nu trădăm noi patria! Patria o formează toate popoarele conlocuitoare. Noi »trădăm« pe cei dela putere, dacă n'ar fi tradați destul prin sine înșșiși, prin faptele lor.

Să luăm jos masca, să se rușineze, să se scârbească de ei înșșiși. Și de cutozăm aceasta, zic, că sîntem copii ne-coopi. Rușine, de o mie de ori rușine, când ei, copiii, dau ansă ca și noi copiii să ne mistuim puterile, să ne nimicim într'o luptă pentru cele mai primitive drepturi, pe cari a le mai contesta e o insultă la adresa veacului, ce înclină.

La aceasta fîntește goana lor, să ne nimicescă, dar' noi nu ne vom nimic.

Puterile noastre cu cât se vor încerca mai mult, cu atât mai tare se vor oțeli.

Ce păcătuiam noi când cutozăm în această »țeară a libertății« să cetim ziarele noastre, să cunoaștem și noi durerile și necazurile fraților și părinților noștri? Trădăm patria!? Tot ce-i al nostru, tot ce facem noi e în contra statului?

De voim și noi să ne spunem în scris și tipar durerile noastre, ca să cutozească frații și părinții noștri, să plângă și ei cu noi, să ne dea sfaturi, sîntem »trădători de patrie« și ne persecută.

Persecute-ne! Noi ne vom face datorința și ei nu ne vor împede în progres. Ear', când ne vor împede ca comit o nedreptate. Îi vor blăstema părinții, cari cu cruntă sudoare agonisesc acei crucerași, ca să ne poată scoate deasupra nevoilor.

Ei își jertfesc totul — avere și viață — pentru fiii lor. Fiii eară ascultă de părinții lor, plâng cu ei deopotrivă și merg pe calea adevărată, luptând pentru binele părinților lor — pentru binele neamului lor românesc.

Blăstēm pe acela, care calcă această datorință.

Așa ne dictă nouă inima, »conști-ența«, vocea aceea dumnezească, care grăește din adâncul sufletului omensc. Și de voesc, să ne călcăm conștiența, atunci ei nu cred în D-zeu, atunci ei nu au conștiență, nu au pe D-zeu. Dar' ei au conștiență, însă păcătoesc contra ei. Păcătuiind, vașmă pe D-zeu, care e »dreptatea« înșăși.

Luptăm deci!! Nu e păcat, nu facem nimic, ca să trădăm patria nici atunci, când cutozăm a ridica glasul cătră frații noștri universitari de dincolo de Carpați.

Alăturați-vă și voi, frați din Cluj și Pesta, și voi sînteți, ca și noi, și voi gemeți, ca și noi. Nu vă înșpăimăntați, ci strigați cu noi dimpreună cătră cei din România liberă:

»Fraților din același trup și sânge, din același neam și credință, ascultați plânsul nostru. Arătați-i lumii, spuneți-i lumii voi, că pe noi ne opresc, noi trădăm patria.

Spuneți-i, că vorbim și noi o limbă ca și voi, dar' vreau să ni-o răpească cu puterea, să ni-o îngroape, ca apoi să rămănem muși, să nu putem ridica glasul nostru românesc, care pîtrunde inimile celor cu credință, cu dragoste cătră D-zeu.

Spuneți-i lumii, că noi nu putem cănta doinele noastre ducioase românești, în cari aflăm mângăiere și liniște. Doinele noastre, cu cari ne-am născut și murim, sînt considerate contrare statului!

Arătați lumii, că sîntem atacați în școală și biserică. Pe voi nu vă prigo-nește nime. Ascultați plânsul nostru și delăturați »masca« înșelătoare...

Ca să nu gândească, că sînt laș, îmi iscălesc numele.

George Novacoviciu,  
student în drepturi.

## O nouă fasă.

— Raportul »Tribunei«. —

Oradea-mare, 27 Octomvrie n.

Ce v'am prorocit ieri, s'a împlinit. Într'adevăr corpul profesoral a hesitat; n'a cutezat să aducă deciziune, ci precum dovedește anunțul ce s'a afișat din partea directorului Bozóky pe tabla cea neagră, actele se vor trimite la ministrul de culte spre hotărîre. Eată anunțul:

»Fiindcă cercetarea disciplinară în contra lui Lucian Bolcaș înaintea corpului profesoral s'a sfîrșit, toate actele, pe baza §-lui 54 se vor trimite la ministrul de culte spre a aduce hotărîre justă«.

Că ce hotărîre justă se va aduce, știm înainte...

Cu privire la jînata lui Bozóky, aici v'e acud: »Nagyvárad« și »Nagyvárad Napló«. (Vezi articolul »Foile ungurești și chestia studenților«. Red.)

Foarte ne-a deprimat, că cercetarea disciplinară s'a sfîrșit numai față de ibitul nostru Bolcaș, pe când toată presa maghiară, împreună cu tinerimea maghiară pe noi pe toți ne-a acusat cu »hazárdul« și ne-a huiduit în modul cel mai blăstemat.

Dar' ne știm datorința, am și făcut pașul! Printr'un manifest energic vom cere dela corpul profesoral, ca în contra tinerimei întregi — cărora nu li-e rușine și nu li-e teamă să declare înaintea lumii, că sînt Români, să pună la cale cercetare disciplinară.

Manifestul cu ziua de mîne îl vom publica în ziarele noastre. Acum curg subscrierile.

»Și-au dat de oameni!«

Rioli.

## Echouri.

Un cetitor al nostru trimite, prin noi, tinerilor academiei din Oradea-mare următoarele șire, pe cari le transmitem cu plăcere:

Pas dar'! pas tot înainte!  
Timpul vechiu din nou zorește!  
Viitorul româniei  
Dat-a mugur ce-ncolțește!  
O, copii! de voi sînt mândru,  
Sînt aca mândrie mare,  
Care crește cu mărirea  
Unui neam în deșteptare!

V. Alexandri.

## Foile ungurești și chestiunea studenților.

Sibiu, 28 Oct. n.

În afacerea dela Oradea-mare se pare a fi intervenit o schimbare. Rectorul, care vacilează între șovinism și libertate, între minciună și adevăr, pare că s'a îngrozit înșșiși de agitația ce a provocat și caută să domolească spiritele ce înșuși a ațîțat, și se arete că nu poate fi vorba de »tradar«.

Așa reese din articolii foilor ungurești din Oradea.

## Ziarul »Nagyvárad«.

Sub titlul: »A román kérdés a jog akadémian (az igazgató hirdménye)« — Chestiunea română la academia de drepturi — publicațiunea rectorului — ziarul »Nagyvárad« serie următoarele:

Oradea-mare, 27 Oct. n.

»La academia de drepturi nu va să înce-teze nici-decum chestiunea română, deși credeam că această nenorocită chestie nu va mai arunca atâtea valuri. Nu s'a întemplat așa. Un cas cu totul neașteptat a scormonit de nou spiritele.

Directorul academiei regești, dl Dr. Bozóky Alajos, a afișat ieri înainte de amezai pe

tabla neagră a institutului o publicațiune, prin care face cunoscut tinerimei, că nu le aprobă purtarea ce au dovedit față cu ascultătorii români, cum nici rezoluțiunea ce au luat în adunarea tinerimei. (Exprimarea »disprețului«. Red. »Trib.«) Publicațiunea aceasta pe care tinerimea nu 'și-a putut-o explica de fel, a produs nouă agitație. Și de nou a izbucnit strigătele amuțite pe un moment:

— Abuz! Jos cu Valahii!

Când rectorul a aflat despre agitația pornită între tineri, earși a luat altă hotărîre. A chemat la sine câte 3 juriști din fiecare curs, și a declarat înaintea lor, că își retrage declarațiunea făcută în afiș, în schimb a luat promisiunea juriștilor, că până-ce va veni hotărîrea ministrului, vor fi cu răbdare.

Atunci a schimbat publicațiunea vătămătoare (?) Red.) cu alta... (a se vedă cuprinsul ei în scrisoarea dela Oradea-mare. Red.)

La aceasta tinerimea a aclamat pe rectorul, care așa se vede, cunoaște bine vorba sapientis est consilium mutare in melius. Dar' credem că nu se unește cu demnitatea de director al academiei, să dea publicațiuni, pe cari în momentul următor să fie silite a le înlocui cu altele.

## »Nagyvárad Napló«.

Și mai interesant presentă lucrul celalalt ziar jidano-maghiar din Oradea. Sub titlul ironic: »Legyen békesség« — pace să fie! — (Pare că sînt cuvintele directorului Bozóky. Red.) N. Napló scrie următoarele:

»Ne-am ocupat fidel și detaliat cu cauza juriștilor români, cari au încercat o acțiune, a cărei continuare cu greu s'ar pute suferi. Direcțiunea academiei și corpul profesoral s'a și apucat cu energie, ca să aducă la ordine pe cei-ce eventual nu știu încă ce va să zică: ne bántsd a magyart! (Nu te atinge de Maghiar!)

Acum însă s'a introdus o interesantă schimbare. N'ai crede omul, de n'ai vedea cu ochii. Admoniază și ocărăse tinerimea maghiară!

Nu ne trece prin minte a învinovăți direcțiunea. Înțelegem. Acolo sus, unde residează precauțiunea și tactul, bat în retragere... (Va să zică de acolo s'a dat și alarma! Red. »Trib.«)

Nu vom să facem casus belli, dar' e foarte caracteristic acest lucru pentru politica de naționalități a guvernului.

Fie deci! Dar' ar fi putut afla modru mai potrivit de rezolvare, dacă vor să facă liniște și ordine, cu ori-ce preț.

Înregistrăm ca documente aceste voci de presă.

## Prima publicațiune.

Eată prima publicațiune a rectorului, pe care pe urmă a retractat-o sub presiunea studenților maghiari:

## Admonțiune.

Cu regret am aflat, că civii academiei de drepturi insultă pe colegii lor români pe galerii, coridoare, în salele de învățământ cu tot soțul de alușini și îi constring să se depărteze.

Admoniez serios pe civii academici, că o astfel de purtare e în conflict cu regulile disciplinare, cari nu cunosc deosebire între ascultătorii unguri, români, sau de altă limbă.

În genere apelez chiar la patriotis-mul cetățenilor academici, ca în loc de turburări să se nisuiască a restabili ordinea și liniștea și să fie serioși în așteptarea decisiunii autorității disciplinare, și dacă acesta va urma, să li-se supună necondiționat.

Oradea-mare, 24 Oct. 1898.

Dr. Bozóky,  
consilier reg., director.

## VACCILANTUL RECTOR.

Pentru a se vedea cât de nestatornic și inconsecuent este rectorul, dăm aci părerile, ce le avea îndată după începutul afacerii.

Aceste pãneri dl Bozóky le-a exprimat într'o convorbire cu rectorul dela »Nagyvárad Napló«, în care ziar s'a și publicat. Eată declarațiunile dela 21 Oct. ale dlui director:

»Am aflat din Nagyv. Napló, dar' până acum n'am nici un dat pozitiv despre nișuștii juriștilor români, de a ridica miezuină între tinerii aparținători diferitelor naționalități dela academia de drepturi reg. catolică. Nu știu intru-cât e basată veteșta aceasta, dar' dacă e adevărată, nu vreau permite ca civii academici să se separeze din considerațiuni naționale. În țeara aceasta toți cetățenii au drepturi egale (?)

aparțină ei ori-cărei naționalități. E mincinos cel-ce susține, că naționalitățile sînt oprimate (!). Totdeauna am accentuat ascultătorilor mei, că egalitatea cetățenilor există și în praxă, nicăiri nu există deosebire între Ungur și Român.

Dovedește aceasta faptul, că Românii începînd de la sfântul Stefan 'și-au putut folosi limba în deplină libertate, și-au lătit cultura, fără de a fi fost nedreptățiți pentru aceasta.

Am obiceiul de a vorbi tinerimei la începutul fiecărui an școlar despre principiile ce au să urmeze, dar' estan vorbirea a rămas din cauza doliului național.

În schimb am voit să atrag atențiunea deosebită a generației tinere la anumite principii; regret, că cu acest prilej am fost silite a admonia tinerimea română, să se rețină dela fapte ce vătămă codul penal, căci urmarea acesteia e exchiderea din școlaele mai înalte ale țerei.

Casul acesta până acum nu provoacă dispoziții particulare. Faptul s'a întemplat afară de murii academiei, aici puterea mea disciplinară să se extinde numai în urma procedurii tribunalului. Gendarmeria ar fi trebuit să-mi subministreze datele de lipsă.

Chestiunea e foarte delicată, și să grijim ca să nu aruncăm copilul cu apa de baie. Dacă există câțiva tineri uitați de sine, nu-i permis a zice că toți ascultătorii români sînt trădători de patrie. Tinerii români în cea mai mare parte sînt ascultători, blânzi, așa numiți »studentii buchisători«. Excepțiune sînt câțiva »Tribuniști« perfiți, care apucă când pe un tiner când pe altul și îl tero-risează: că își vor perde stipendiile, șcl. Acestia sînt elementul cel rău. Nu e iertat prin urmare a generaliza judecata

Îmi aduc aminte, că în anii 70 era cea mai bună prietenie între Unguri și Români. Români mergeau la balurile ungurești și acolo jucau »Ardeleana«, Ungurii mergeau la balurile românești și acolo jucau »Csárdás«. Aranjau petreceri filantropice și Ungurii erau de față. Aceasta ar trebui să se considere ambe părțile și să nu se dimită la extrem.

Cu deosebire să grijească tinerimea maghiară, ca cu pășire pripită să nu facă »martiri« pe Bolcaș și colegii lui, căci nu pot permite că pentru unele erupțiuni neprecugetate spuse în secret cu ușa încuiată și cari totuși în mod de mirat au apărut în foi — nu pot permite să facă din ei martiri. Aceasta ar ageri numai pe aspiranții de martiraj și ușor ar deveni mijloc de câștig.

Capacități tinerimea să nu grăbească nimic. Ar trebui provocați să se rectifice înșenătorii, și numai apoi să fie judecați prețișii făptuitori. Tinerimea maghiară să fie înțeleaptă, tinerimea română să documenteze cu fapte că e patriotică maghiară. Asta o aștept și o doresc.

Sibiu, 28 Octomvrie n.

## Congrua preoților necatolici.

Foiaș oficială publică ordinațiunea ministrului de culte și a ministrului de finanșe privitoare la executarea art. de lege XIV. din 1898 despre întregirea venitelor preoșiei necatolice. În sensul ordinațiunii preoșii își pot înainta cererile pentru întregirea salariului până în 3 Iulie 1899 la ministrul de culte pe calea autorităților bisericesti.

## Cardinalul Rampolla și liturgia maghiară.

Zilele acestea cardinalul Rampolla, secretarul de stat al scaunului apostolic din Roma, a fost distins de cătră M. Sa Monarchul nostru cu marea cruce a ordinului »S-tul Stefan«. Faptul a produs oare-care sensație, fiindcă a urmat așa de grabnic după conflictul dintre Papa și Germania, în chestiunea protectoratului catolicilor din Orient, conflict care se ascria cu deosebire cardinalului Rampolla.

Ziarele guvernului maghiar vor să fiurească înșe și din acest act o armă pentru scopurile lor de maghiarizare. Astfel »Pester Lloyd« are cutozanza a presenta această distincție, în tot cazul însemnată, ca un mijloc, prin care Rampolla să fie cucerit pentru ideea liturgiei maghiare. Credem, că asta e numai dorința guvernului ma-



ghiar, dorință departe de realitate. *Tinem însă să relevăm și această apucătură ungurească. Eață ce scrie »Pester Lloyd» în numărul dela 26 Octombrie:*

»Conferirea acestui ordin *par excellence* unguresc e privită la noi în țeară cu mare atențiune, cu deosebire, când distincția privește pe străini, și noi putem constata cu satisfacție, că și în cazul present distincția cardinalului-secretar de stat al sfântului scaun a fost privită cu înaltă îndestulare în cercurile ungurești catolice. În privința aceasta nici *Ungurii greco-catolici* nu fac excepție, deși e cunoscut, că de aproape o sută de ani, de când *liturgia maghiară* s'a introdus succesive în comunele maghiare greco-catolice, deși numai în parte, dar totuși cu știința și consensul tacit al ierarhiei bisericești, tocmai sub secretarul *Rampolla* s'a dat cea mai mare lovitură *liturgiei maghiare* și astfel *Ungurii greco-catolici*, — o lovitură cu care poate fi comparat numai cazul, când sub regimul absolutismului *biserica greco-catolică din Ardeal și părțile limitrofe a fost scoasă de sub ingerința primatului maghiar și pusă pe o basă curată națională-română*. În cercurile greco-catolice (maghiare! Red.) ale Ungariei, oamenii cred a se pute liniști cu cugetul, că această lovitură nu poate fi privită ca *definitivă*; că decisiul respectiv al sfântului scaun a emanat: sau fiindcă în timpul din urmă *șovinismul național* a devenit stăpân pe această mișcare pur religioasă, sau fiindcă Roma a fost informată tendențios, că nu există *Unguri greco-catolici*, ci numai *Ruteni și Români*, cari ar pute fi maghiarizați prin liturgia maghiară. Dacă e primul cas, faptul, că s'a putut lua decisiul de mai sus, în cercurile Ungariei greco-catolice se simțește ca o pedeapsă meritată pentru indiferența manifestată de inteligența ei până la ziua numită — o indiferență, care numai prin ralierea Ungariei greco-catolice și prin constituirea inteligenței ei în un comitet regnicolar, poate fi delaturată. În cazul al doilea Roma poate fi convinsă, prin o *deputație monștră ce se va organiza în curând*, despre contrarul părerii asințite.

Poate distincția cea nouă cu cel mai înalt ordin unguresc a cardinalului-secretar de stat și va aduce mai aproape de Ungaria și-i va da prilejul la o apreciere mai calmă a dorințelor drepte, ale miilor de catolici fideli din Ungaria.

*Se vede din acest articol, că Maghiarii urmăresc consecuent și cu insistență planul de a maghiariza liturgia și a propaga astfel maghiarizarea prin biserică.*

*Păzitorii Sionului românesc se fie deci la postul lor.*

## LIBERTATEA

de

JOHN STUART MILL.

— Traducere de Teodor V. Păcățian. —

II.

Libertatea cugetărei și a discutiunii. (Urmare).

Am recunoscut dar' necesitatea libertății opinărei și a libertății exprimării opiniilor pentru prosperarea spirituală a omenirii, din patru motive diferite, pe cari le repetăm acum pe scurt:

*Întâiu:* dacă o opinie oare-care, e silită să tacă, poate fi adevărată, fiindcă nu o cunoaștem. Negarea ei înseamnă reclamarea infalibilității pe seama noastră.

*Al doilea:* cu toate-că opinia e răscăntă și o răscăntare, ea poate conține totuși, cum se întâmplă de regulă, o parte de adevăr. Și dat fiind că opinia generală, sau predominantă, asupra unei chestiuni, foarte rar, sau nici-odată, nu conține întregul adevăr: restul adevărului se poate scoate la iveală numai din ciocnirea ideilor puse față în față.

*Al treilea:* chiar și atunci, când opinia tradițională, nu numai că e adevărată, dar' cuprinde chiar întregul adevăr, ea va fi conservată, în cazul când nu e admisibilă și nu se pune de fapt la cale o luptă vie și serioasă, ca un fel de prejudiciu din partea tuturor celor-ce au primit-o, cu prea puțină pricoperi și sentiment pentru baza sa rațională.

Dar' nu numai atât, ci:

*Al patrulea:* însemnătatea doctrinei se află în pericol de a fi perdită sau slăbită, de a fi despoiată de efectul vital ce-l are asupra caracterului și asupra modului de acțiune. Dogma se prefacă în simplă mărturisire formală, fără efect pentru tot ce e bun, și totuși, restringând și împedecând dezvoltarea ori-cărei convingeri adevărate și simțite, născută din minte sau din experiență personală.

Înainte de a părăsi obiectul libertății opinărei, se cuvine să dăm oarecare atenție celor-ce zic că, libera exprimare a tuturor opiniilor ar pute fi permisă sub condiția ca să se facă cu măsură, și să nu treacă peste limitele unei discuțiuni cuvințioase.

Multe s'ar pute zice despre imposibilitatea stabilirii acestor limite acceptate;

căci dacă ar fi determinată pentru această stabilire ofensa adusă opiniei atacate, atunci, după părerea mea, experiența ne arată, că această ofensă e considerată de existentă când *atacul e vehement și eficient*, și că ori-ce contrar, care atacă cu putere, și pe care nu-l poți evita, — e considerat de un antagonist nemărginit, — atunci, când dovedește pentru cauză un sentiment puternic.

Deși din punct de vedere practic, aceasta ar fi o însemnată măsură, — ea se topește cu totul într-o obiecție cu mult mai principiară. Fără îndoială, că modul de a reprezenta o idee, chiar și când e adevărată, poate să fie obiecționat și supus unei aspre muștrări. Dar' principalele ofense de această natură sunt acelea, la cari o capacitate e aproape imposibilă, întru-cât nu urmează din întâmplare o tradare proprie. Cele mai grele sunt: sfătoșile sofistice, suprimarea faptelor și a motivelor, falsă expunere a cauzei principale și restălmăcirea opiniei contrarului.

Dar' toate acestea, se comit, în cazul cel mai rău, în cea mai perfectă bună credință din partea persoanelor cari nu trec de nepricepute sau de nestatornice și în multe alte privințe nici nu merită să fie considerate ca atari, așa, că foarte rar e posibil să numești expunerea falsă pe baza motivelor suficiente, și în conștiința moralicește culpabilă. Cu atât mai puțin s'ar pute considera îndreptățită legea ca să intervină în acest sistem de discuție rău condusă.

Cu privire la ceea-ce trec de *vorbă nelimitată:* grobianitatea, sarcasmul, atacuri personale și alte asemenea lucruri, reprobarea folosirii astorfel de arme ar merita simpatia noastră cu mult mai mult atunci, când s'ar face odată propunerea, ca ele să fie egal interzise ambele părți. Dar' se cere numai, ca folosirea să fie interzisă în contra opiniilor predominante, ear' în contra celorlate opinii nu numai că se pot folosi fără reprobare generală, ci cel-ce le folosește este chiar *preamărit pentru zelul manifestat și indignarea îndreptățită*.

Ori-care ar fi urmarea rea a folosirii acestor arme, cel mai mare rău se arată atunci când se întrebă înțeaș în contra unei relative neputințe de apărare, și ori-ce avantaj urit ar câștiga opinia pe calea aceasta, — avantajul vine pus exclusiv la activul opiniei tradiționale.

Cea mai mare ofensă de natura aceasta, care se poate comite în schimbul de cuvinte, este aceea, când contrarul e persecutat ca om rău și imoral.

Astorfel de calumnie, sunt în special expuși reprezentanții ideilor neplăcute, pentru-că, în genere, ei sunt puțin la număr, și sunt lipsiți de influență, și nimeni nu se interesează, afară de ei înșiși, ca să li-se facă dreptate. Arma aceasta însă, potrivit naturii lucrului, e denegată celor-ce atacă opinia predominantă. Siguranța lor proprie le interzice folosirea acestei arme, și tocmai de ar pute-o folosi aceasta, s'ar face numai în detrimentul cauzei lor proprii.

De regulă opiniile cari sunt contrare opiniilor tradiționale, pot să străbată la urechile mulțimei numai prin moderațiune studiată în exprimare și prin evitarea cea mai precaută a ofensărilor inoportune. *Dela aceasta nu trebuie să se abată nici în cel mai mic grad, dacă voesc să nu peardă din teren.*

Și, invers, nemărginitele invinovățiri din partea opiniei predominante, sperie și rețin într'adevăr pe oameni dela acceptarea opiniei contrare și dela acordarea unei atenții mărturisitorilor ei.

În interesul adevărului și al dreptății, e dar' mult mai important a împedeca aici folosirea limbajului ofensător, ear' nu acolo; și dacă d. e. ar fi necesară o alegere, atacurile aspre pentru înfrinarea necredinței ar fi mult mai oportune decât atacurile în contra religiei.

Evident e însă, că legea și autoritatea n'au să se amestece nici acolo, nici aici; pe când opinia publică are să-și formeze judecata conform împrejurărilor casului singurate, condamnăm pe fiecare, — fie convingerea omului pe ori-care parte, — a cărui apărare dovedește lipsă de sinceritate, maliție, fățarnicie, sau intoleranță față de sentimente.

Dar' să nu caute nimeni vițurile aceste numai pe partea care îi este opusă în chestie, ci să deo onoare meritată de ori-ce părere ar fi, — care posedă destulă paciență de a vedea și de a stabili în mod onest, ce însemnătate au de fapt contrarii sei și opiniile lor; care nu exagerează nimic în desavantajul acestora,

nu retace ceea-ce cântărește, sau probabil ar pute cântări — în favorul lor.

*Aceasta e adevărată moralitate în schimbul public al ideilor, și deși ea se calcă de multe-ori, eu am părerea fericită, că sunt mulți contrarii de idei cari o respectă în măsură întinsă, și că sunt și mai mulți, cari plutesc conștiințios spre ea.* (Va urma).

## Dela Făgăraș.

Gimnasiu de stat cu subvențiune dela popor. — Limba română. — Dela congregațiune. — O declarație.

Informațiile ce am dat despre congregațiunea din Făgăraș, și slăbiciunea membrilor români, se confirmă, spre durerea noastră. În »Gazeta Transilvaniei» găsim adevărată corespondență, în care se expune pe larg și cu detalii durerosul fapt ce am constatat noi pe scurt.

Liceul de stat, care s'a deschis, este înființat la insistența deputatului dietal Mikszáth; și este *liceu maghiar*, deși poporul este în 96% român! Prin urmare încălcarea legii de naționalități e grosolană.

Ministrul a înființat liceul numai cu condiția ca orașul să-l subvenționeze cu câte 1000 fl. la an. Neavând orașul decât deficite, s'a angajat comitetul cu subvenționarea.

Cauza s'a pertractat mai întâiu în comitetul permanent. Dl Dr. Ioan Turcu, a propus ca comitetul să nu contribuie cu nimic, că este sărac și poporațiunea nu mai este în stare să supoarte multele dări.

Propunerea a fost părtinită cu argumente nerăsturnabile și din partea dlui vicar B. Rațiu, dar' n'a fost primită, căci Românii în comitetul permanent sunt în minoritate disparentă.

După aceasta a propus dl vicar Rațiu, ca cateheții români dela gimnasiu să fie corăspunzător salariați și la acest gimnasiu să se propună și limba română prin un profesor de naștere Român. La aceasta s'a dat din partea oficioșilor »deslușiri» și »asigurări», că cateheții vor fi salariați în baza legii și fără a mai aduce comitetul concluzi deosebit în astă privință.

În privința propunerii limbei române însă s'a încins o desbatere serioasă și înfocată, de oare-ce se pretindea, ca comitetul să nu se exprime nici în această direcțiune, ear' unii voind să facă o propunere mijlocitoare, recomandă ca să se iee un decisi, ca limba română să se propună prin un profesor calificat, fără de a condiționa, ca să fie Român de naștere.

Spriginind și dl Turcu propunerea, după o lungă desbatere în fine comitetul permanent a primit propunerea dlui vicar Rațiu și în sensul acesta s'a decisi cauza și în comisiunea municipală.

Că ministrul ce va face acum cu propunerea limbei române, este altă întrebare.

Gimnasiul se înființează pe rînd după clase, și tot astfel se va sista și școala civilă și cea comercială. Ajutorul se dă treptat, în anul prim 100, în al doilea 200, în al treilea 350 fl., și așa mai departe, așa că atunci, când vor fi deschise toate 8 clasele, se dă pe an ajutor de 1000 fl.

Pentru asigurarea acestui ajutor s'a votat un arunc comitatens de 1%, din care se înființează un fond neatacabil, care să aducă pe an venit de 1000 fl. pentru acoperirea acelu ajutor, ear' până atunci ajutorul anual gradat se va acoperi din fondul de dispoziție al comitatului.

În estan s'au înscris la vre-o 125 elevi; s'a deschis și o clasă paralelă. Dintre elevii înscriși, cam 100 sunt Români.

La congregațiunea din 12 Oct. s'a cetit Manifestul Monarchului »Cătră popoarele Mele!» și în limba românească.

Dl Dr. Turcu a constatat că drepturile confesiunilor române, de a li-se da ajut la încassarea salariilor învățătoarești, nu se observă din partea puterii administrative.

Solgăbirul din Șercaia și-a arogat dreptul de a *revisui aprobarea repartițiilor*.

Propune deci ca organele administrative să fie îndrumate a încassa la cerere prin execuție pretensiunile restante din repartiții.

Propunerea e spriginită de vicarul Rațiu, protopopul Dan și Dr. Șerban — dar' la votisare cade.

*Românii erau de față într'o minoritate disparentă!*

Budgetul comitatului s'a votat; arată o lipsă de 53.500 fl.

La observările noastre din rîndul trecut asupra păcătoasei nepăsări a Românilor, primim următoarea

### Declarație.

Făgăraș, 23 Oct. 1898.

*Stimate dle Redactor!* În numărul 221 al »Tribunei» ați publicat un comunicat referitor la congregațiunea comitatului Făgăraș. Încât acest comunicat ar privi și persoana mea, vă rog să binevoiți a lua la cunoștință, că în anul acesta, în urma machinațiilor domnilor dela putere, eu nu sunt membru în congregațiune.

Pe lângă expresiunea deosebitei mele considerațiuni, sunt al d-voastre stimător

Dr. Ioan Șenchea.

## „Astra“ — în Timișoara.

*Organisarea »Asociațiunei» în Bănat se urmează cu zel. În Oravița se va ține adunare constituantă, cum am publicat deja, poimâne, în 29 l. c.*

*Acum ne vine o convocare în același scop la Timișoara. Nu ne îndoiim, că fruntașul centru bănățean va asculta glasul chemător al distinsului avocat Em. Ungurianu. Cu atât mai virtos, că la adunarea lui »Nemzeti szövetség» au alergat și nechemăți cățiva preoși și ambii protopopi români, cari încă n'au răspuns de pașul lor greșit și condamnabil.*

*Eață actul ce-l primim:*

### Convocare.

Pe baza încredințării comitetului central al »Asociațiunei» pentru literatura română și cultura poporului român am onoare a convoca pe toți membrii »Asociațiunei» și pe toți spriginitorii culturale poporului român din comitatul Timișului la adunarea constituantă a despărțământului Timișoarei, pe 6 Noembrie 1898 st. n., după amezai la 3 ore, în Timișoara-Fabric, în sala Bereriei (Fabrikshof).

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării prin delegatul comitetului central.
2. Constituirea biroului.
3. Înscrierea membrilor și încasarea taxelor.
4. Alegerea comitetului cercual.
5. Alegerea unei comisiuni pentru autenticarea protocolului.

Timișoara, la 24 Oct. 1898.

Emanuil Ungurianu, delegatul com. central.

## Cronică politică.

### Crisa ministerială în Franca.

Căderea cabinetului Brisson a fost neașteptată, dar' n'a causat surprindere. La început partidele republicane au dat spriginul necesar lui Brisson și au votat în unanimitate moțiunea pentru superioritatea puterii civile asupra celei militare. Republicanii moderati au aflat, că aceasta e suficient pentru ocrotirea societății civile și au detras apoi spriginul dat lui Brisson, din cauză, că cabinetul n'a apărât îndestul autoritatea armatei.

Crisa ministerială are curs normal. Faure a conferat cu șefii tuturor partidelor, ascultându-le părerile asupra situației.

În străinătate crisa e privită din diferite puncte de vedere. Presa germană e foarte rezervată și face alusiuni la *dictatura militară* și la o eventuală lovitură de stat.

Presa engleză comentează crisa în combinație cu chestia *Fașodei*. Cele mai multe ziare au credința, că conflictul în chestia aceasta se va rezolva pe cale pacinică, de oare-ce poporul francez nu arată un interes deosebit față de Fașoda.

### Evacuarea Cretei.

Agenția Wolff are știrea din *Carandia*, că garnisoana de acolo a părăsit orașul și s'a imbarcat pe năi. Nu s'a întâmplat nici un incident. Au mai rămas 400 de soldați, cari în curând vor pleca și ei. Locul trupelor turcești îl iau trupele engleze, trimise acolo pentru acest scop.

### Călătoria împăratului Wilhelm.

Corespondentul lui *Lokalanzeiger* din Berlin a avut o convorbire cu marele vizir *Halil Rifat* asupra viziței împăratului Wilhelm în Constantinopol. Vizirul a zis, că bunele relațiuni dintre împărat și Sultanul sunt de mare însemnătate pentru Turcia. Relațiunile acum s'au consolidat și mai mult, ceea-ce nu este pe placul tuturor — a zis vizirul — și cu deosebire nu e mulțumită presa franceză.

Știrile mai noue anunță, că *parechea împărătească* a sosit în 26 c. la *Haifa* și a debarcat pe țerm.

De aici împăratul cu suita au plecat în trăsuri la *Cesarea* și *Iaffa*.

1848.

### Cronica anului.

Sibiu, 26 Octombrie.

Dirjecțiunea academiei juridice din Sibiu anunță, că din cauza turburărilor din patrie amină începerea anului școlar pe timp nedeterminat. (S. B. nr. 119).

— Puchner dă o proclamație, în care pretinde reținerea dela ori-ce cruzimi față de nearmați și femei și copii. (S. B. nr. 120).

— F. M. L. Pfersmann cere să se recruțeze 1253 bărbați pentru batalionul sășesc și 3743 Români pentru regimentele de linie. (S. B. nr. 116).

— Comandantul Puchner a instituit un comitet de apărare, compus din membri de ai comisariatului țerei și Români și Sași. (S. B. nr. 114).

Cluj, 26 Octombrie.

Maghiarii din Cluj au atacat comunele Jug și Vaida-Cămăraș prădându-le și omorând partea cea mai mare a locuitorilor. (S. B. nr. 115).

Brașov, 26 Octombrie.

Majorul *Riebel* îndată-ce a sosit aci cu 5 tunuri a pornit asupra Ungurilor, spre Higi; o altă armată de Români a plecat la Unguri săceleni pentru a-i desarma. (Gaz. de nr. Trans. 85).

București, 26 Octombrie.

Numărul Muscalilor cari au călcat în țeară este 16 mii, dar' rusofili îl măresc tare pentru a băga frică în contrarii politice lor. (Gaz. de Trans. nr. 85).

Pesta, 26 Octombrie.

Se aude că *Windischgrätz* s'a retras de sub mării Vienei fiindcă nu s'a așteptat la o așa rezistență, apoi de altă parte a fost atacat și de armata maghiară și așa n'a fost în stare să se lupte în două părți. (Am. Pop. nr. 21).

Ferihața, 27 Octombrie.

16 domni sub conducerea contelui Haller au aprins întreaga comună. Apropiându-se Românii refugiați de mai nainte, contele tăciunar a fugit. Românii și-au răsunat demolând interiorul castelului. Bucatele aflătoare se vënd prin comanda militară în favorul Românilor. (S. B. nr. 119).

Cluj, 27 Octombrie.

Oficerii garnisoanei de aici au fost provocați prin comisarul Vay să se declare în scris, că recunosc ministerul maghiar, ori apoi că 2 ani nu vor lupta contra Ungariei. Toți au denegat cererea. Până pertracta Vay cu ei, garda națională maghiară a surprins o parte din soldați, dela cari a luat armele, mițând, că oficerii ar fi prinși. (S. B. nr. 119).

Lipova, 27 Octombrie.

Comisiunea apărătoare de țeară a primit dela vicecomitele Timișoarei următoarea înștiințare: Satele românești sunt gata de războiu; grănarele lui Sina sunt ocupate; toate semnele arată că se pregătește ceva. — Soldătimea din Timișoara a cuprins Lugojul și a desarmat pe toți locuitorii; comisar împărătesc a denumit pe Ioachim Deschan, căruia i-a succes a trage pe partea sa și pe vre-o 1500 de Români. Dar' la auzul că vin grănărierii din *Caransebeș* toată armata din *Lugoj* s'a retras și așa Lugojul ear' a căzut pe mână grănărierilor. Comisarul Deschan apoi a început a dispune cu diregătorii comitatens, în urma căreia toți au abzis; după aceasta s'a constituit un comitet militar care apoi se nisuește a-i jura pe toți pe stindardul împărătesc. (Am. Pop. nr. 22).

Sibiu, 27 Octombrie.

— S'a început organizarea unui corp de vânători, compus din 1253 Sași. (S. B. nr. 115).



### Cioma în Viena.

După știrile mai noue, spaima vienezilor pare a se mai fi liniștit puțin. Pericolul pare, că totuși nu e așa de mare după-cum apărea în primele momente ale spaimii.

#### Morboșii.

Pecha Albina e deja în ziua a șaptea a morbului, Dacă trece peste aceasta, poate fi speranță să scape. Cu toate acestea e aproape sigur că moare. Temperatura e de 39.6 grade, pulsul 132. Vomarea a încetat.

Starea călugăriței Francisca Hochegger, despre care se știe că s'a reîntrătat, s'a agravat pe neașteptate în măsură foarte mare. Temperatura ieri seară la 10 era de 40.1 grade. Morboasa avea clipe de inconștiență. Agonia s'a apropiat. Călugărița a fost împărțită cu sf. taine.

S'a constatat două cazuri noue de bolnavire; încă două călugărițe.

#### Monument Drului Müller.

Consiliul comunal vienez a înaintat un proiect consiliului orașenesc pentru ridicarea unui monument Drului Müller, care a căzut jertfă chemării sale.

#### Dispoziții de precauțiune în Budapesta.

Consiliul capitalei a dispus, ca baracele de coleră din suburbiul Iosefin să fie restaurate. Baracele au fost așezate încă ieri.

Ministrul Wlassics a trimis un ordin rectorului universității în care dispune, că dacă la v'r un institut s'ar fi făcut experimentări cu bacilii de ciomă, toate animalele inficiale și toate uneltele în-  
trebuințate spre acest scop să fie arse numai decăt.

#### Serum de pestis din Paris.

În Viena nu se află încă serum de pestis. Din cauza aceasta directorul Weichselbaum a telegrafat deja Sămbătă la Paris la institutul Pasteur, să trimită imediat serum. Profesorul Roux, președintele institutului Pasteur a dat telegrama asistentului seu Marmorek, care a depeșat la Garier, unde se află laboratorul pentru pregătirea serumu-lui, ca tot serum-ul gata să se trimită la Paris. După două ore serum-ul a și sosit și Marmorek a grăbit cu el la Viena. Aici a fost predat lui Dr. Poech, care numai decăt a oltuit cu el toate persoanele internate în spitalul »Francisc Iosif«. Tot serum-ul din Europa adus din Paris, este acum la Viena, Dr. Marmorek zice, că serum-ul pregătit în Franca este de un efect excelent, dacă se aplică bolnavului în primul stadiu al boalei. Injectarea cu el nu este de loc vătămătoare sănătăței.

### Chestiuni școlare.

#### Convocare.

Adunarea de toamnă a Reuniunii învățătorilor români aparținători districtului protopopesc gr.-cat. al Biei, în sensul §-lui 21 din »statute«, se convoacă pe 5 Nov. st. n. a. c. în localitatea școlii gr.-cat. din Sâncel, la care s'nt invitați învățătorii români gr.-cat. din acest district protopopesc; prea onorații domni preoți și toți doritorii de înaintarea școlii românești.

#### Ordinea de zi.

1. Participarea în corpore la serviciul divin la 7<sup>1/2</sup> ore dim.
2. Deschiderea ședinței p.în. president la 9<sup>1/2</sup> ore.
3. Constatarea membrilor prezenți.
4. Alegerea comitetului pe un nou period de un an.
5. Citirea și verificarea procesului verbal din ședința precedentă.
6. Raportul cassarului și bibliotecarului din trecut.
7. Încasarea taxelor și susceperia de membri ajutatoari.
8. »Masa«, prelegere practică de I. Frățilă, inv. sec. în Sâncel.
9. »Mama, ca primul factor al instrucțiunii și educațiunii« — disertație ținută de F. Halmaci, inv. în Vesuș.
10. Critică asupra prelegerii și disertațiunii.
11. Alegerea delegaților, — unul pentru ședințele comitetului central și doi pentru adunarea generală.
12. Designarea persoanelor, cari la proxima adunare să țină prelegeri practice și disertațiuni, precum și a locului unde să se țină adunarea proxima.

13. Alegerea unei comisii pentru verificarea procesului verbal.

14. Eventuale propuneri.

15. Închiderea ședinței.

Sâncel, 15 Oct. 1898.

Teodor Pânăzanu,  
președinte.

Dem. Laz. Todoran,  
not. ad hoc.

### Abonament lunar

La  
pentru  
Noembrie st. vechiu  
învită  
Administrația ziarului »TRIBUNA«.

### Cronica zilei.

Sibiu, 28 Oct. n.

**Noi canonici.** Foia oficială de ieri aduce știrea, că M. Sa Monarchul a întărit alegerea de canonici metropolitani a dlor Dr. Augustin Bunea, secretar metropolitan, și Dr. Vasile Hossu, profesor de teologie în Blaj.

**Parastasul pentru amintirea regretatului Nicolae Sterca Șulțiu de Cărpeneș,** fost funcționar la institutul de credit și economii »Albina«, se va celebra Duminecă, la 30 Octombrie n. c., în biserica gr.-or. din Abrud-oraș.

**La deschiderea expoziției de poame din Sebeșul săsesc,** precum ni-se scrie ulterior, au asistat între alții și ilustra doamnă veduva Alexandru Roman din Budapesta, cum și dl senator Bojiță, pretorul Ioan Henteș și alții.

**Căsătoria prințului Francisc Ferdinand.** Foile ungurești aduc știrea, că în München se vorbește despre căsătoria prințului presumpțiv moștenitor Ferdinand cu prințesa Matilda, fiica principelui Ludovic de Bavaria. Știrea are lipsă de confirmare.

**Noul comitet al societății academice »Petru Maior«** din Budapesta s'a constituit în ședința din Sămbăta trecută. Atât președintele Mareu Jantea, teol. abs. și stud. fil., cât și întreg comitetul a fost ales cu unanimitate.

**Secretar de stat în ministerul a latere** a fost denumit contele Emanuel Szechenyi.

**Împărăteasa germană în — harem.** Vineria trecută împărăteasa Germaniei a cercetat toate apartamentele haremului Sultanului. A petrecut mult timp în bibliotecă. Dama din harem i-au făcut un frumos cadou, oferindu-i un covor prețios, la care au lucrat mai multe luni. Împărăteasa a împărțit între ele oroloage, broșe, brățare, inele și alte juvare. Odaliștele s'au produs cu jocuri orientale, ear' două au cântat la piano imnul »Heil Dir im Siegeskranz«. Interpret i'a fost fata lui efendi Kurlin, care știa franțuzește.

**Orașul Lemberg și jubileul Monarchului.** În orașul Lemberg s'a luat deciziu de a deschide în 2 Decembrie spitalul ridicat pe seama bolnavilor nevindicabili, de a repara basilica și de a trimite o scrisoare de aderență împăratului din prilejul jubileului de 50 de ani.

**Hymen.** Ni-se scrie: În ziua de 11 Oct., a avut loc logodna d-soarei Aneta U. Irimie, cumnata dlui N. N. Perlea și a dlui N. Jaja, farmacist, cu dl George Petcu, engrosist în drogherie, București.

**Bánffy — duelează?** În ședința de Mercuri a parlamentului s'a lăfăit vestea, că ministrul-president Bánffy ar fi primit permisiune dela Monarchul să provoace pe unul dintre vorbitorii Ivánka Rákovszki, Sági. Știrea însă nu se confirmă; »Pol. Art.« declară, că Bánffy n'are de gând să provoace pe nimeni.

**D-ra Agata Bărsescu,** după-cum aflăm din »Patria«, va termina ciclul de reprezentațiuni pe scena teatrului Raimund din Viena în primele zile ale lunii Noembrie. La dorința publicului și a direcțiunii teatrului va debuta d-ra Bărsescu în loc de șese-ori — precum a fost la început angajată — de șese sprezece-ori. Distinsa noastră tragediană a secerat în reprezentațiunile de până acuma adevărate triumfuri.

**O nouă bancă românească.** Ieri, în 27 l. c.s'a ținut la Suceava adunarea generală constitutivă în scopul înființării unei bănci naționale mai de mult proiectate.

Instituțiunea, care este pe cale a se realiza, are marea chemare de a sporii prin sprigin temeinic starea materială a poporului, care condiționează în prima linie bunăstarea lui morală și culturală.

Urăm succese!

**Soldat hoț.** În Olmütz a fost deținut un soldat dela regimentul 10 de dragoni cu numele Kukula. Soldatul deținut a fost pătuns în timpul nopței în locuința preotului catolic din Weseritz, și cu sabia în mână l'a constrins să-i dea toți banii căți îi avea la sine. Soldatul hoț a fost prins încă în decursul nopței.

**În contra corsetului.** Bogoljevov Hosgodin, de curând numitul ministru de culte și instrucțiune publică al Rusiei, și-a început activitatea cu edarea unui ordin de foarte mare însemnătate. Anume, prin acest ordin ministrul interzice fetelor cari cercetează vre-o școală de stat rusească de a purta corset. În locul acestuia s'nt datoare să poarte costumul național rusec, care nu strânge trupul și astfel nu-l împedează în desvoltare. Ministrul își motivează ordinul cu aceea, că în călătoria sa de inspecțiune a observat, că purtarea corsetului împedează foarte mult desvoltarea pieptului fetițelor.

**Episcopul Majláth despre presa maghiară.** În vorbirea ce în calitate de president a ținut-o episcopul la adunarea statului catolic din Cluj a zis între altele și următoarele: »Nu spriginii presa care atacă creștinismul în rădăcină, servitorii și funcționarii lui. Nu spriginii presa antireligioasă, care nu e în serviciul adevărului, ci în a oare-cărei reuniuni de interes și cosmopolite, care nu luptă pentru binele țerei, ci răstoarnă temelile ei, infectând simțimintele curate ale tinerimei prin anunțurile și vestile ei zilnice«.

**Știri mărunte.** Hermina Stern, în etate de 19 ani s'a spânzurat ieri la Pesta. Causa a fost o boală incurabilă.

— Căpitanul Gladalo dela naia austro-ungară »Istok« s'a înecat în mare în apropiere de Ferdinandina.

— În 30 Octombrie socialiștii din Seghedin vor țină adunare.

— În apropiere de Léva un câne turbat a mușcat pe doi copii.

#### POSTA REDACȚIUNII.

D-lui T. Turdeanu. Am primit cu plăcere scrisoarea și o vom publica cât mai curând. Ne pare bine că »chestia... se agită mult«. Dar' credem că ar trebui făcut ceva numai decăt; un manifest, o salutare, spre a infiera șovinismul. Solidaritatea tinerimei trebuie să se manifesteze ori de câte-ori o parte ori alta suferă prigoniri. — Promisiunile ce ne faci ne înveselesc.

D-lui D. L. în O.-m. Se va publica.

#### Bibliografie.

#### »LIGA ROMÂNĂ« DESPRE »LUPTELE ROMANILOR«.

Liga Română scrie următoarele despre broșura noastră »Luptele Romanilor«:

»Tribuna« din Sibiu a avut buna idee de a scoate în broșură »Luptele Romanilor«, o serie de articole publicate în numerele sale de toamnă de dl Doctor Romanus.

Alte cărți, apărute până acum în chestia națională privesc mai mult actualitatea, pe când lucrarea dlui Romanus îmbrățișează într'un breviar trecutul acestor lupte combinându-l cu actualitatea.

Sub raportul acesta, ea vine oarecum să completească tot ce s'a scris în chestia națională de vre-o 7—8 ani încoace. În aceasta residă nota cea mai bună și mai înaltă a cărței.

Deosebit autorul, pentru a o face pe cât se poate mai accesibilă a avut grije de a o feri de orice balast plictisitor și a-i da o limbă aleasă. Așa, că expunerea întregă nu e numai succintă, fidelă și clară, dar' ea devine și atractivă.

Aceste calități noue vor face de sigur ca lucrarea dlui Romanus să fie prețuită pretutindenea. Mai ales însă în România, unde trecutul chestiei transilvane e foarte puțin cunoscut. De aceea o recomandăm cu toată convingerea și căldura, ca pe unica carte cu garul de a introduce pe cetitor mai comod în deplina cunoaștere a chestiei naționale.

#### »Naționalitatea«.

Societatea noastră, »Tipografia« a scos într'o elegantă broșură interesantul studiu de Max Nordau despre »Naționalitate«. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor nostri limbajul frumos în care »Rosmarin« al nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii nostri, căci în »Tribuna« s'a publicat mai întâiu. Vorba era numai ca interesantele observațiuni originale ale genialului autor să nu rămână respirate prin atâția numeri de ziar, ci să fie colectate într'un mănunchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Aceasta a implinit-o »Tipografia« când a retipărit articolul din »Tribuna« în broșura de față. În estensiune de 40 pagini tipărite frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria »Tipografia« societate pe acțiuni în Sibiu.

La »Tipografia«, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare următoarele noutăți musicale:

- Les beaux yeux. Valse pentru piano de Mathilde Mironescu fl. 1.—
- Terăncuța. Cântec popular pentru voce și piano de Costache Moianu „ —50
- Hora înfrățirii pentru piano de P. G. Nițescu „ —75
- La tine copilă dragă. Romanță de Dorianu „ —50
- Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann „ —50
- La blondine. Polca mazuca pentru piano de Sigismund Paulmann „ —50
- Turda. Marș patriotic de Paulmann „ —25
- Hora reginei. De Sig. Paulmann „ —25
- Serba păpușelor. De Sig. Paulmann „ —25
- Marș turcesc. De Sig. Paulmann „ —25
- Intermezzo pentru piano de M. Capșa „ —50
- Les fleurs de Mai. Valse de Ant. Cirillo „ 1.—
- Serba oficerilor. De C. Dimitrescu „ —50
- La fille du Marin Vals de Ivanovici „ 1.—
- Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps „ —75
- Liniste. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide „ 1.—
- Am plâns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo „ —75
- Siagurătatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo „ —75
- Claire. Polca pentru piano de Alphonse Cirillo „ —25
- N. Ochialbi „ —25
- Institutele-Unite. Vals pentru piano de Carol Decker „ 1.—
- Serba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu „ 50—
- Serba mirilor. De Const. Dimitrescu „ 50—
- Iubileul. Marș de Gh. Fontino „ 75—
- Surorile. Hora de Gh. Fontino „ 50—
- Elisa. Polca franceză de G. Ionescu „ —50
- Zéphir. Polca mazuca de G. Ionescu „ —75
- Souvenir de Zürich. Polca mazuca de Anton Kneisel „ —50
- Pas de quatre original. De Mayer Lutz „ —50
- Gavotte de la Princesse »Marie« de Michel Margaritescu „ —75
- Ai plâns și tu v'odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu „ —50
- Nu inteleg. De E. I. Alexandrescu „ —50
- Pictoriștii. De E. I. Alexandrescu „ —50
- Un fir electric. De E. I. Alexandrescu „ —75
- L'Affection. Polca franceză pentru piano de C. D. Belortu „ 40—
- De Brăila la Găneș. Galop pentru piano de C. D. Belortu „ 50—
- Serba Bucureștilor, pentru voce și piano de Ioan D. Burlan „ 50—
- Serba Bucureștilor, pentru voce și piano de Ioan D. Burlan „ 50—
- I. Villacroze. De ce 'mi-ai zis odinioară, romanță „ —75
- Radu D. Rosetti. E vre-un loc uitat de oameni, reverie pentru voce și piano „ —50
- I. Paschil. L'Amiție, vals „ 1.—
- R. van Saanen, cuvinte de M. Eminescu „ —75
- Doina codrului „ —75
- Ioan D. Burlan. Amintiri din Breasta, serbă pentru piano „ —50
- I. Braunstein. Réve du Matlot, vals pentru piano „ 1.—
- G. Vasiliu. Freamătul Zăvoului, horă „ —75
- C. Felix. Cuvinte de I. Dorianu. Vals conșil pentru voce și piano „ —50
- I. Paschil. Cuvinte de I. Dorianu. Așa 'mi-e scris, romanță pentru voce și piano „ 50—
- F. Doméier. Soirées de Bucarest, vals „ 1,50
- A. Cirillo, Emilie, polca mazar pentru piano „ —50
- D. D. Voreas, Mignon, polca mazar „ —50
- I. Dickel. Punct și virgulă, polca pentru piano „ —50
- oizo-Mioșnești. Douce-Nuance, vals „ —40
- Gr. Ciurea. Ferdinand-Marș „ —50

La comanda din afară se se adaugă pentru porto postal încă 5 cr., ear' pentru expediția recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

**»Din vremuri frumoase«.** Un vals din cele mai frumoase a apărut sub titlul de mai sus, într'un elegant format artistic, ca compozițiune, pentru pian a talentului tiner dl C. S. Stănilăscu. În estensiune de 8 pagini, această frumoasă compoziție va fi de sigur apreciată de toți pricepătorii. Dama noastră, iubitoare de musică frumoasă, se vor grăbi a o procura cu atât mai virtos, că se vinde pentru o coroană (și porto postal) într'un scop cultural-național. A se adresa la librăria noastră »Tipografia«, Strada Poplăcei nr. 15).

#### Teatru orașenesc în Sibiu.

Sămbătă, 29 Octombrie n.

#### DAS ERBE.

Dramă în 4 acte, de F. Philippi.  
Începutul la 7 ore seara.

#### Sosiți în Sibiu.

În 28 Octombrie n. 1898.

Hotel »Impăratul Romanilor«: Csiky, proprietar din Gherghio-S. Miclăuș; Auner din Medias, Cananau, Lazaroviciu cu soția, Cerchez, din Căneni, ingineri; Dr. Daniel cu familia din Făgăraș, Dr. Obroyan din Cluj, medici; Fernengel, căpitan din Viena; Ornstein, Ney, Spindler, din Viena, Biró, Schwarz, Lauffer, Goldzieher, Körner, din Budapesta, Kohn din Timișoara, Eichbaum din Lipsca, Roth din Szabadka, Visky din Cluj, comercianți; Schmutzer, grădinar artistic din Viena.

Hotel »Neurikher«: Monay, antreprenor din Călinești; Raditzki, Brudor, din Rimnic, comercianți; Taussig, voiajor din Viena; Szilágyi, oficial din Budapesta.

Hotel »Meltzer«: Dubletzky din Orăștie, Iulia Löw din Brașov, privatieri; Bernhardt, notar din St.-Toma; Biermann, comerciant din Ujhely.

Hotel »Habermann«: Mohan, notar din Bendorf.

#### Bursa de mărfuri din Budapesta de a 26 Oct. n. 1898

Săminte	Cantitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.		Cantitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până		dela	până
Grâu	75	9.85	9.95	76	10.—	1.0
Bănățesc nou	75	15.05	15.15	76	16.0	10.25
Grâu de Tisa	75	10.—	10.10	76	10.1	10.20
Grâu de Pesta	75	10.05	10.15	76	10.20	10.2
Grâu de Alba-Reg.	75	10.15	10.25	76	1.25	10.80
„ Bacica	75	—	—	76	—	—
Grâu ung de Nord	75	—	—	76	—	—

  

Săminte vechi ori noue	Soiul	Cantitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
Sécara	prima de nutreț	70—75	8.5
Orz	de vînars	60—62	5.20
„	de bere	62—64	6.80
Ovăș	hânăș	39—41	7.80
Cucuruz (porumb)	de alt soi	—	5.75
Meiu	—	—	5.50
Hrișcă	—	—	4.50

  

Mărci pe termen.	Mărci pe termen.	Cursul	
		dela	până
Grâu	Mart-Apr.	9.76	9.6
Cucuruz	Sept-Oct.	9.55	8.6
„	Mai-Iun.	4.74	4.76
Ovăș	Iulie-Aug.	5.98	6—
„	Mart-Apr.	5.8	5.95

#### Cursul v. a. din Sibiu.

Din 28 Octombrie n. 1898.

Mărfuri	Curs	Preț
Hărto-monetă română	Cușp.	9.49 v. a. 9.53
Lire turcești	—	—
Imperial (16 R' aur)	—	19.—
Buble rusești 100 r.	—	126.75
Galbeni	—	5.82
Napoleon-d'ori	—	9.50
100 Marco germane	—	58.50
Livre sterling	—	11.92

#### Bursa de Budapesta.

Din 26 Octombrie n. 1898.

Mărfuri	Curs
Renta de aur ung. 6 <sup>1/2</sup> %	100.25
„ „ 4 <sup>1/2</sup> %	121.50
„ „ val. cor. 4 <sup>1/2</sup> %	100.25
Imprumutul căilor ferate ung.	121.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	122.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	102.—
Bonuri rurale ung.	98.—
„ croate-slavone	98.—
Obligațiunile desp. regalilor	101.50
Imprumut cu premiu ung.	156.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	140.—
Renta de hârtie austriacă	102.45
„ de aur austriacă	102.25
„ de aur austriacă	128.50
Losuri austriace din 1860	180.25
Aoziunile băncii austro-ungare	955.—
„ de credit ung.	—
„ de credit austr.	—
Scrisuri fonciare ale institutiunii de credit și economii »Albina«	102.—
Argintul	5.69
Galbeni împărătești	5.65
Napoleon-d'ori	9.54
Marci 100 imp. germane	58.50
London 10 Livres sterlingi	120.50

#### Bursa de Viena.

Din 26 Octombrie n. 1898.

Mărfuri	Curs
Renta de aur 6 <sup>1/2</sup> %	122.20
„ „ 4 <sup>1/2</sup> %	120.—
Imprumutul căilor ferate ung.	121.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	101.75
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	121.60
Bonuri rurale ung.	98.—
„ croate-slavone	199.—
Imprumut cu premiu ung.	156.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	150.—
Renta de hârtie austriacă	102.45
„ de aur austriacă	101.80
„ de aur austriacă	128.80
Losuri austriace din 1860	180.25
Aoziunile băncii austro-ungare	955.—
„ de credit ung.	—
„ de credit austr.	—
Argintul	5.71
Galbeni împărătești	5.67
Napoleon-d'ori	9.54
Marci 100 imp. germane	58.90
London 10 Livres sterlingi	120.50

#### Bursa de București.

Din 14 Oct. v. — 4 ore p. m.

Mărfuri	Casa
Renta rom. per 1875 5 <sup>1/2</sup> %	100
Renta română amort. 5 <sup>1/2</sup> %	97
Renta (Schuldverschreib.)	99
Oblig. de stat C. F. R. 6 <sup>1/2</sup> %</	



# Mătasă de bal 45 cr.

(BALL-SEIDE)

până la 14 fl. 65 cr. metru — din fabricile mele proprii —

pre um și mătasă Henneberg, neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14-65 de metru — lucie, vârgată, carré, muștrată, Damaste etc. (cam 240 diferite calități și 2000 diferite culori și desemnuri etc.)

Pentru haine și blouse din fabrică. Privăților li-se trimite franco și liber de vamă, în casă.

**Mustre se trimit cu posta primă.**

[235] 41-50

(În Elveția porto postal e dublu.)

**Fabricile de mătasă ale lui G. Henneberg în Zürich,**  
(liferant de curte c. și r.)

**Cel mai mare câștig**  
in cas norocos

## 1.000,000 coroane.

Consemnarea  
alor 50.000 câștiguri.

Cel mai mare câștig in cas norocos  
**1.000,000 Kronen.**  
Speciell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt.

1	Prämie mit	600000
1	Gew. à	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
7	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
31700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
50	"	100
3900	"	80
2900	"	40

**50,000** Gew. u. Pr. im Betrage **13.160,000**  
cari se trag în șese clase.

A treia loterie de clasă reg. ungară, se va începe cât mai curând. Ea cuprinde

**100.000** și **50.000** losuri originale și câștiguri in bani

așadar jumătate dintre losurile existente trebuie să fie scoase conform listei alăturate și șansele de câștig, după-cum in general e cunoscut, sânt enorm de mari.

De tot vin treisprezece milioane 160.000 coroane la sigura sortire. Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos e

### un milion coroane.

La o comandă grabnică se primesc încredințări pentru losuri originale după plățul stabilit:

întregi losuri orig. de cl. I. fl. 6.—  
jumătăți de " " " " " " 3.—  
pătrare de " " " " " " 1.50  
optime de " " " " " " 0.75

cari se trimit prin rambursă sau după trimiterea înainte a unei liste oficioase se vor trimite stimulațiilor noștri clienți îndată după efectuarea tragerii; proiecte oficioase se trimit la cerere gratis. Precum e cunoscut, tragerile se fac în public sub inspecțiunea guvernului reg. ung. [1892] 7—12

Deci ne rugăm a trimite comănde la tot casul înainte de

**5 Noemvrie a. c.,**

pentru-că numai atunci putem garanta trimiterea.

### A. Török & Comp.,

prim-colector  
al loteriei de clasă priv. reg. ung.  
Budapesta, V., (Váci-Körut) 4/A.

## O văduvă

caută un loc ca ecoanoamă de casă.  
Informațiuni mai deaproape la administrația acestei foi. [1936] 1—2

»Tipografia«, societ. pe acțiuni in Sibiu.

A eșit de sub tipar:  
**Călințarul Poporului**  
pe anul comun  
**1899.**



Cuprinsul e următorul:  
**Dela 1848**, (din prilejul aniversarului al 50-lea).  
**Adunarea dela Dumineca Tomei in Blaj**, Andreiu Murășan, poetul anului 1848 (cu 2 ilustrațiuni).  
**Fabulă arabă**.  
**Eu mis, ese, și sânt Român**, poezie de I. Dariu.  
**Țeară fără bătrâni**, poveste de V. A. Urechia.  
**Anecdotă**.  
**Doine și icoane din lumea românească**. (—Limba, portul și moșia—).  
**Doine și strigături populare**: De pe Mureș; De pe Târnavă; De pe Olt; De pe Someș; De pe Criș; Din părțile Năsăudului; Din Munții Apuseni; Din Bănat; Din Țeara-Oașului; Din Bihor; Din Bucovina, România (Oltenia și Moldova), Basarabia și Macedonia.

**Revașul Nostru**, cronică întâmplărilor din Septemvrie 1897—Sept. 1898, se extinde pe 47 pagini, cu următorii subtitluri:  
Causa națională, afaceri culturale, afaceri bisericești, afaceri economice, fruntași români morți, dela fraji, stări grele pretutindeni, etc.  
**Economie**: Cum s'ajungem la mai bine? — Unele reguli pentru grijirea sănătății. — **Povești**.  
**De ris**.  
Tirgurile din Ungaria și Transilvania etc.  
**Ilustrațiuni**.  
1. Andreiu Murășianu, portret. 2. Casa în care s'a născut A. Murășianu. 3. Un băiat român, din Bucium-Șasa. 4. Dela Stăna-de-Vale: Reședința și capela Episcopului Pavel. 5. Un Român »mărginean« călare. 6. O Româncă din jurul Sibiului. 7. O fetiță (coristă) din Bistrița. 8. O familie din Bănat. 9. O păchețe tinăra din Suciul-de-sus (între Lăpuș și Cibele). 10. Un țeran român din Bănat. 11. Scenă din Seliște (l. Sibiu). 12. Dela Stăna-de-Vale: case de locuit pentru oaspeți. 13. Români din Șiria (l. Arad). 14. Dela Stăna-de-Vale: »Bisericiuța« (o stâncă). 15. — »Moara dracului«. 16. Ț. W. E. Gladstone (portret). 17. Ț. Prințul de Bismarck. 18. Împărăteasa-Regină Elisabeta.

*In estan călințarul e cu o înțreagă coală mai voluminos decât anul trecut, estinzându-se pe 143 pagini. Prețul însă e tot cel vechiu: 20 cr. plus porto postal 5 cr. A se adresa: »Tipografia«, societate pe acțiuni in Sibiu, Strada Poplăcei 15.*

„Tipografia“, societate pe acțiuni in Sibiu.

### Luptele Românilor.

Articoli istorici-politici de  
Doctor Romanus.

Broșură de 120 pag. cuprinzând 16 excelenți articoli asupra mersului istoric al luptelor noastre politice. O lectură foarte de actualitate.  
Prețul 50 cr.

## Doi trageri deja la 2 și 15 Noemvrie.

Annual cincisprezece trageri.  
Vend pe lângă atestate legale:

1 los austriac Kreuz	} <b>Câștig total</b> pe lângă solvire circa <b>800.000 fl.</b> Toate 6 losurile pe lângă 27 rate lunare à 2 fl. 75 cr.
1 los unguresc Kreuz	
1 los italianesc Kreuz	
1 los de basilică	
1 los de tutun sêrbesc	
1 los „Jó sziv“	

Drept de joc imediat și particular după solvirea primii rate. Comande se recomandă prin asemnațiune postală. Listele de prețuri și losuri gratuit.

Camera de schimb: **Otto Spitz,**

[1926] 1—2 Viena, I., Schottenring 26.

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator  
**Al. Vlăhuță,**

se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume:

- „Iubire“, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50
- „Dan“, roman, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75
- „Dan“, roman, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. . . . . fl. 64 cr.
- „Din goana vieții“, ediția III. (1895). . . . . fl. 1.75.
- „Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.
- „Icoane sterse“, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.
- „Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 . . . . . fl. 1.25

„Cel mai nou volum de nuvele:“

„In viltoare“, nuvele, editura Miloșescu 1896 . . . . . fl. 1.—

Comănde se se adreseze:

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

„Tipografia“, societate pe acțiuni in Sibiu  
Strada Poplăcei Nr. 15.

**Biblioteca populară a „Tribunei“.**

- Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipêrus Pêtru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și Tândală. Anecdotă de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 8 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Tein legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Banedit Viçiu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărătnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Răstêm de mamă. Legendă populară din jurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica de Bojena Némcová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni. Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picloare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genéray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărătnic. Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Țeară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpărătorea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoica. Din fantasticul lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii. Din fantasticul lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârșitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nuseii-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prinsoara fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru. De Antoniu Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Poșacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin pécurarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

Celor-cc cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Pentru tipar responsabil: **Ioșif Marshall.**

## Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Dl. Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu  
împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe  
despre

### LEGEA VETERINARĂ

#### BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De  
**Tormay Béla.**

(184 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: **V. H. Dressnandt.**